

מדיניות תעריפי מים בחקלאות

15/02/2009 מרלן-אביבה גרינפטר - אפוק טיימס ישראל

האם תעריף אחיד למים המותפלים ולמים הטבעיים מהווה סכנת העלמות חקלאות השדה בישראל?

שדות טירת שלום – צילום: אורי ערד

גיורא שחם לשעבר יועץ לתכנון אסטרטגי ברשות המים מזהיר: "תעריף אחיד למים המותפלים ולמים הטבעיים יגרום לניוון עד חיסול חקלאות השדה".

שחם הציג את הנושא בסקירה שהוגשה השנה למוסד נאמן למחקר של הטכניון. גיורא שחם יציג שוב את הנושא במסגרת כנס "מדיניות משק המים בישראל" שיתקיים במכון "כנרת" של המכללה האקדמית כנרת.

שילוב מים מותפלים למערכת הארצית

בסקירה שלו מסביר שחם שבתחילת משבר הבצורת של סוף שנות התשעים, קיבלה הממשלה החלטה על הקמת מתקני התפלת מים בהיקף של 200 מלמ"ק (מיליון מטרים מעוקבים) לשנה ואילו בקיץ 2008 מקבלת הממשלה החלטה על הערכות להתפלת כמות מרובה של 700 מלמ"ק.

"אחת מנקודות החולשה העיקריות של אספקת המים המותפלים קשורה לשילובם במערכת המים הארצית. למרות שברור לכל כי המים המותפלים היקרים מיועדים לייצב אספקת המים לאוכלוסייה העירונית ולמרות שמתקני ההתפלה מוקמים בתוך הסביבה העירונית וניתן היה לקשור אותם בקווי הולכה קצרים אל המרכזים העירוניים של מרבית האוכלוסייה בישראל, למרות כל זאת התכנון והביצוע בפועל נכוון את כל המים המותפלים אל המערכת הארצית" מסביר שחם.

לדעת שחם, אחת ההשלכות המשמעותיות לחיבור המים המותפלים למערכת הארצית היא עלויות ובמחירים גבוהים, שחקלאות השדה והצרכים הסביבתיים האחרים אינם יודעים לשלם שהרי תוספת עלות ההתפלה תוטמע במחירי המים הטבעיים.

אי התאמת המים המותפלים לחקלאות

אך לא רק שעלותם של המים המותפלים מעלים את מחירם לחקלאים קיימת גם טענות נוספות. כיום נשמעות טענות מצד החקלאים על כך שמכיוון שתכונותיהם הכימיות של המים המותפלים שונות מתכונות המים הטבעיים, נוצרים קשיים באספקה (מים אדומים – מים שעברו קורוזיה ומקבלים את הצבע האדום) ונשמעות טענות חקלאים במיוחד בחבל הבשור, על אי התאמת המים לתזונת הצמחים. כדי למנוע בעיות מסוג זה נדרש טיפול מייצב משלים בשעה שמזרמים במשולב מים ממקורות הייצור וההפקה השונים. פעולה זו מייקרת את עלויות האספקה ומציבה קשיים לא מעטים בתפעול הרציף של המערכת המשולבת.

כנס משק המים בישראל

כאמור דיין בנושא זה יתקיים ביום ג' 17/2/09, החל משעה 9:00, תקיים המכללה האקדמית כנרת בעמק

הירדן כנס בשם "מדיניות משק המים בישראל" שיערך בבית גבריאלי על שפת הכנרת.

הכנס יערך במעמד אישים מובילים בתחום המים בפוליטיקה, בחברה ובאקדמיה וביניהם פרופ' אורי שני, מנהל רשות המים; מר נח כנרתי, לשעבר יועץ רוח"מ ושר הביטחון לנושאי מים; מר דן פרי, לשעבר מנכ"ל רשות שמורות הטבע; פרופ' חנוך לביא, נשיא המכללה האקדמית כנרת; מר ג'יימס לארסן, שגריר אוסטרליה בישראל, אשר ישווה את מדיניות המים באוסטרליה ובישראל ועוד.

לקראת הכנס מדגיש פרופ' חנוך לביא, נשיא המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן כי: "חלק גדול משטח מדינת ישראל הוא מדברי וכמות המשקעים הממוצעת נמוכה ומספקת רק בקושי את צרכי האוכלוסייה ההולכים וגדלים. לפיכך המים בישראל הם משאב יקר שהמדינה מגנה עליו ומפתחת אותו. משאבי מים מצומצמים בכמותם ואיכות מים הולכת ומדרדרת, הן שתי הבעיות הקשות שמשק המים במדינת ישראל ניצב בפניהן".